

Møtereferat

Sak: Aktørmøte om FCR

Møtedato: 24.04.2025

Sted: Microsoft Teams

Møteleder: Morten Hellum

Ansvarlig/adm. enhet:
Morten Hellum/
Systemdrift Utvikling Reservemarkeder

Kopi til:

Dato: 24.04.2025

Referat og presentasjon fra møtet distribueres til alle møtedeltagerne.

Saksliste

#	Sak	Ansvarlig
1.	Velkommen og praktisk informasjon	Morten Hellum
2.	Tilbakeblikk til hva som ble kommunisert på Forum for systemtjenester 2024. Spørsmål/kommentarer til budskap fra forum for systemtjenester 1. Ingen spørsmål eller kommentarer.	Morten Hellum
3.	Besluttet tiltak – Eget marked forbeholdt prekvalifiserte FCR-enheter Spørsmål: Kan dere si noe om metoden for dimensjonering? <i>Svar: Metoden for dimensjonering er gitt i krav til de nordiske TSOene, herunder Statnett. De nordiske TSOene har gjennom System Operation Agreement avtalt brøker som gir dimensjoneringen i hvert land i Norden.</i> <i>Statnett kommer tilbake til hvilke volumer vi skal kjøpe. Metoden og brøkene er åpent tilgjengelig, men dette bestemmer ikke volumer for markeder forbeholdt prekvalifisert FCR. Til grunn for å fastsette hvor mye prekvalifisert FCR som skal kjøpes i markedet vil Statnett legge behov i samvirke med grunnleveransen, og hvor mye FCR-kapasitet som er prekvalifisert.</i>	Morten Hellum
4.	Besluttet tiltak – Auksjon for prekvalifisering av FCR-enheter • Presisering angående slide 10 med følgende overskrift "Auksjon for prekvalifisering av FCR-enheter I", kulepunkt 5: <i>Volum per FCR-</i>	Morten Hellum

#	Sak	Ansvarlig
	enhet skal være minimum 3 MW vektet volum – det skal stå kapasitet, ikke volum. - Statnett: Vi tar gjerne imot kommentarer/innspill om tidsfristene presentert i møtet. Spørsmål/kommentarer til tiltaket Auksjon for prekvalifisering av FCR-enheter 1. Kan det samme volumet inngå i vektingen for prekvalifisering av både FCR-N og FCR-D? Svar: Det som skal inn i denne formelen er hvor mye godkjent prekvalifisert kapasitet per produkt. Et batteri som kan gi +/- 1.34 MW kan f.eks. bli prekvalifisert for å kunne gi bud på opptil 1 MW FCR-N og 1.34 MW FCR-D opp og ned. Da blir formelen: $C_{vektet\ sum} = 1 \cdot 1 + 0.5 \cdot 1.34 + 0.1 \cdot 1.34 = 1.804$ 2. Hva hvis volumet vi faktisk får prekvalifisert etter oppgradering er mindre enn hva vi antok var realistisk i auksjonen? Svar: Det godtgjøres for faktisk er prekvalifisert. Statnett har så langt ikke satt noe krav til samsvar mellom kapasitet tilbudt i auksjonen (før test) og faktisk prekvalifisert kapasitet (etter test). Vi tar med oss innspillet som pekte på mulige negative virkninger av dette. 3. Følger det krav om at kapasitet som prekvalifiseres må tilbys i markedet? Svar: Nei, det legges ikke opp til det. Vi legger til grunn at hensikten med å prekvalifisere er å delta i markedene. 4. Hva menes med "Dokumentasjon på kvalifikasjonskravene"? Svar: Det menes dokumentasjon av punktene som står under Krav på samme lysark. 5. 10 bud = 10 FCR providing units? Svar: Ja, hvert bud skal omfatte én - 1 - FCR providing unit. FCR providing unit er definert i Technical Requirements for Frequency Containment Reserve Provision in the Nordic Synchronous Area, se Statnetts nettsider om FCR: Primærreserver - FCR Statnett. 6. Har dere vurdert å stille krav til at disse enhetene må by inn kapasitet i FCR-markedet et visst antall timer i året? Svar: Nei, se spørsmål og svar (3.) ovenfor. 7. Hva hvis aggregat har mer slark en forutsatt og en ikke får prekvalifisert i henhold til krav? Svar: Betaling av vederlaget gjøres når prekvalifiseringen er godkjent. Konsekvensen av at reguleringsobjektet ikke godkjennes er at det ikke betales vederlag.	

#	Sak	Ansvarlig
	8. Er det ikke en målsetning å fordele budene mellom prisområdene eller geografi, burde ikke det være en del av evalueringen? <i>Svar: I denne første auksjonen vil geografisk plassering / plassering i prisområde ikke vektlegges.</i> 9. Vil det være mulig å gi bud for allerede prekvalifiserte enheter? Bør man vente med å kvalifisere enheter frem til auksjonen? Forstår jeg det rett at det blir flere “auksjoner for prekvalifisering” etter den i år? <i>Svar: Auksjonen er åpen for reguleringsobjekter som ikke er prekvalifisert. Auksjonen gjennomføres om kort tid. Det er tenkt flere auksjoner, men det er ikke fattet endelige beslutninger om dette. Det er full anledning til prekvalifisering utenfor auksjonen. Det kan gjøres når som helst. Prekvalifiserte FCR-enheter får anledning til å delta i de kommende markedene forbeholdt prekvalifisert FCR. Nye reguleringsobjekter vil ha tilgang til FCR-markedene når de er kvalifisert.</i> 10. Forsto jeg det rett at det blir flere “auksjoner for prekvalifisering” etter den i år? <i>Svar: Det er planlagt flere auksjoner, men dette er ikke endelig besluttet. Statnett vil bl.a. vurdere erfaringene fra første auksjon for å vurdere evt. ytterligere auksjoner.</i> 11. Hva med månedsbot når aggregat har for mye slark til å prekvalifisere? <i>Svar: Dersom reguleringsobjektet ikke blir godkjent vil det ikke betales vederlag. Dersom det gjøres tiltak innenfor tidsfristene som gjør at reguleringsobjektet godkjennes, utbetales vederlag iht. bestemmelsene for auksjonen.</i> 12. I noen tilfeller vil man kanskje ha reserver som kan levere til FCR, men kanskje bare i perioder. Hvis man er blant vinnerne av auksjonen, må man da holde av reservene gjennom hele året, eller er det rom for å kunne varsle på forhånd når de er tilgjengelig? <i>Svar: Det stilles ingen krav i auksjonen om å delta i markedet. FCR-markedet er et døgnmarked. Aktørene tilbyr kapasitet i markedet slik det er hensiktsmessig for aktørene.</i> 13. Hvordan/når tenker en å avvikle grunnleveransen sett ift. overgangen til markedsbasert FCR? <i>Svar: Incentivene som presenteres i dette møtet vil samvirke med grunnleveransen. Beslutninger om grunnleveransen er planlagt i 2026/27.</i>	

#	Sak	Ansvarlig
	14. Hva er bakgrunnen for minimumsvolum på 3 MW? Hvorfor ikke 1 MW? <i>Svar: Årsaken til nedre grense per FCR-enhet på 3 MW <u>vektet</u> kapasitet er at Statnett har behov for volum. Vi ønsker at auksjonen bidrar til volum. Statnett anser at 3 MW er et hensiktsmessig krav.</i> 15. Hvis man kan prekvalifisere seg utenom auksjonen, hva er da hensikten med auksjonen? <i>Svar: Auksjonen er et insitament for å stimulere til prekvalifisering. Aktørene står helt fritt til om de ønsker å delta i auksjonen. Prekvalifisering utenom auksjonen er fullt mulig, for å få tilgang til markeder forbeholdt prekvalifisert kapasitet (FCR-D Opp for prekvalifisert volum fom. 13. januar 2026, og intensjon om å forbeholde FCR-N D-2-markedet for prekvalifisert FCR fom. sept. 2026).</i> 16. Slik jeg forstår auksjonen er det ingen økonomisk nedside ved å melde for mye/for billig i auksjonen. Altså er det eneste som gir mening å by til man får tilslag for å sikre seg en mulig kompensasjon. Hvorfor har vi auksjon? Hvorfor ikke bare fordele 25 MNOK til de som har prekvalifisert volum innen en viss dato? <i>Svar 1: Statnett noterer dette, se spørsmål og svar ovenfor. Svar 2: Auksjonen er en konkurranse, der reguleringsobjektene som leverer FCR mest kostnadseffektivt vil få tilslag. Det er samfunnsøkonomisk rasjonelt.</i> 17. Så denne prekvalifiseringen har ingenting med prekvalifiseringen av det faktisk tekniske FCR system. Mtp step response osv.' <i>Svar: Prekvalifiseringen omfatter test av de tekniske systemene for å bekrefte at FCR-responsen er iht felles nordiske krav. Godkjenning av prekvalifiseringen gis etter at testene bekrefter respons iht felles nordiske krav, herunder step response.</i> 18. Har dere vurdert leveringstider på en ferdig prekvalifisering? Fristen kan virke å være så kort at en stor andel av de som vil få støtte allerede har satt i gang en prosess, og da vil ikke dette være et incentiv for å sette i gang prosesser. Kanskje fristen skal utvides? <i>Svar: Statnett tar gjerne imot konkret informasjon innen 5. mai 2025 om tidsbruk som kreves for å komme i mål med en prekvalifisering. Dette vil være et godt innspill som vi kan ta med oss før vi setter de endelig bestemmelsene om tidsfrister for prekvalifisering.</i>	
5.	Kostnadsreduserende tiltak – tvillingprekvalifisering Spørsmål/kommentarer til tvillingprekvalifisering 1. Kan dette være aktuelt for reserver som ikke er klare til pre-kvalifisering til 2026? Eller går de glipp av denne muligheten?	Truls Edvardsen Aarønes

#	Sak	Ansvarlig
	<i>Svar (om det var spm om tvillingprekvalifisering): Dette har ingenting med auksjonen å gjøre. Så her er det ingen annen tidsfrist enn at vi inntil videre ser for oss at dette er en ordning for overgangsperioden, dvs. frem til mars 2028. Alle prekvalifiseringer vil ha en gyldighet på 5 år, frem til rekvalifisering. Dette gjelder for hvert enkelt tilfelle, og hver enkelt FCR-enhet. Viktig presisering: Disse unntakene eller dispensasjonene vil gjelde for den første prekvalifisering. Hvordan rekvalifisering gjennomføres er en egen prosess.</i> 2. ...eller at testene gjennomføres i fabrikken, ikke på endelig site? <i>Svar: Generelt angående prekvalifisering ønsker vi at testene skal gjennomføres på site. En viktig del av prekvalifiseringsprosessen er å avklare med lokalt nettselskap at plassering i nettet er hensiktsmessig, så det vil alltid være en del av prekvalifiseringsprosessen. Denne problemstillingen kan være noe vi inviterer inn til dialog om.</i> 3. Vil dere sette føringer på hva som skal ligge til grunn for å dokumentere at et aggregat kvalifiserer som tvillingaggregat (eks. nevnte NVF-tester), eller er det opp til den enkelte produsent? <i>Svar: Vi vil gjerne ha dere med på laget for å finne ut hvordan dette skal dokumenteres. Vi kan lage retningslinjer, men vi er også åpne for forslag på hvordan dette kan dokumenteres godt.</i> 4. Vil tvillingprekvalifisering bety at produsenter av mobile BESS anlegg, kan "Typegodkjenne" systemene fordi de er 100% identiske? <i>Svar: Det er noe vi vil kunne vurdere.</i> 5. Tvillingaggregat deler gjerne komponenter, for vannkraft kan dette være svingesjakter, tilløpstuneller og avløp. Har dere vurdert tester for å sikre at alle tvillingenheter kan produsere kvalifisert volum samtidig? <i>Svar: Det enkle svaret er nei. Slik det er definert i de tekniske kravene i dag skal du teste hver enkelt enhet. Vi har ikke vurdert å utvide det testomfanget.</i>	
6.	Oppdatering av vilkår for FCR Spørsmål/kommentarer til budskap - Oppdatering av vilkår for FCR Ingen spørsmål eller kommentarer.	Simon Weizenegger
7.	Evaluerings av felles nordiske krav FCR Spørsmål/kommentarer til Evaluerings av felles nordiske krav FCR Ingen spørsmål eller kommentarer.	Simon Weizenegger

#	Sak	Ansvarlig
8.	Evaluering av felles nordiske krav FCR Spørsmål/kommentarer til Evaluering av felles nordiske krav FCR Ingen spørsmål eller kommentarer.	Simon Weizenegger

Evt aksjonsliste

#	Aksjon	Hvem	Når
1.	Send ut møtereferat - gjennomført	Statnett	Uke 18